

Kwartaalbericht Sociaal Domein

Kwartaalbericht Sociaal domein

Onze gemeente is op veel terreinen een belangrijke aanjager van veranderingen in het sociaal domein. We doen dat samen met professionals in de jeugdhulp, onderwijs, welzijn, GGZ, woningcorporaties en met inwoners zelf. We werken samen in de regio, met vergelijkbare gemeenten in het land en andere organisaties. Zo ontstaan initiatieven

die bijdragen aan een prettige, sociale en gezonde samenleving. De initiatieven zijn gericht op individuele ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben. In dit kwartaalbericht leest u over de dagelijkse praktijk, trends en ontwikkelingen. Ook leest u hoe we daar met veel inzet aan gewerkt hebben in het derde kwartaal van 2021.

Gezondheid

Uitvoering motie wachtlijsten voor zorg

Op 16 juni 2021 werd de motie 'De wachtlijsten voor zorg moeten korter' aangenomen. De gemeenteraad vroeg hierin om onderzoek te doen naar een aanpak die in andere gemeenten succesvol is: kan deze ook in 's-Hertogenbosch helpen? Het gaat hierbij over de afhandeling van herindicaties, eenvoudige Wmo-aanvragen en versimpelde aanvragen voor inwoners met een voorspelbare zorgaanvraag. Denk bijvoorbeeld aan mensen met een beperking of mensen van 75 jaar en ouder.

In regionale en landelijke overleggen tussen gemeenten wisselen we succesvolle aanpakken uit met elkaar. Waar het kan, passen we deze toe bij onze eigen doorontwikkeling van de toegang. Voor het volgende kwartaalbericht zetten we een aantal voorbeelden op een rij. Ook geven we aan wat we daarvan kunnen leren en gebruiken. Daarnaast verwachten we dan de eerste resultaten te kunnen delen.

Actuele wachtlijsten jeugdhulp en Wmo

Wachtlijst jeugdhulp

In het tweede (en derde) kwartaal van 2021 hebben we een flinke daling in de gemiddelde wachttijd voor jeugdhulp gerealiseerd. De gemiddelde wachttijd voor onderzoek toegang is nu acht weken (stand week 41). Voor het oppakken van regievragen is er sinds vijf weken geen wachtlijst meer (stand week 41).

Wachtlijst Wmo

Bij Wmo is in het tweede kwartaal van 2021 sprake van een lichte stijging in de gemiddelde wachttijd bij voorzieningen (bijv. rolstoelen), huishoudelijke hulp, en begeleiding en dagbesteding. De gemiddelde wachttijd voor voorzieningen en huishoudelijke hulp is momenteel vier weken. De gemiddelde wachttijd voor begeleiding en dagbesteding is zeven weken.

Bij Regie en Beschermd Wonen is er een forse daling in de gemiddelde wachttijd van 10 weken naar 4,5 week.

Dropzone

Dropzone richt zich speciaal op jongeren tussen 12 en 25 jaar die behoefte hebben aan een luisterend oor. Via een gesprek met getrainde vrijwilligers kunnen vragen en zorgen besproken worden. Dit is altijd gratis, anoniem als jongeren dat willen en zo laagdrempelig mogelijk. In sommige gevallen kan Dropzone een toegang zijn tot passende zorg. We hebben twee vormen van Dropzone uitgetest. Een locatie op het Jongerencentrum Oost en een locatie in het Sint-Jans Lyceum. In oktober draaien we nog twee pilots op HAS Hogeschool en de Internationale Schakelklas (ISK, onderdeel van de Bossche Vakschool). Op beide scholen duurt de proef acht tot tien weken.

Triple I

In het tweede kwartaalbericht van dit jaar stond een uitleg op de methode Triple I. In deze methodiek ligt de focus op wat goed gaat en waar mensen goed in zijn. We zorgen dat dit aansluit bij de belevingswereld van de bewoner. Op basis van gesprekken maken we met inwoners buurtgerichte actieprogramma's in de wijken Hambaken, Aawijk Noord en Boschveld. Activatie bleek lastig door de coronamaatregelen die er op dat moment waren. Toch zijn bewoners uit Aawijk Noord gestart met het opknappen van Plein Oost. Op 27 oktober 2021 filmde RTL4 hierover een item voor het programma 'Onderweg in de regio'. De wijken Hambaken en Boschveld volgen later.

Samen met de gemeenten Eindhoven en Helmond hebben we de aanvraag 'Beter nutten van gezondheidspotentieel van burgers – Een lerende aanpak in 3 communities of practices' ingediend. Deze aanvraag is goedgekeurd. Triple I is de community of practice van 's-Hertogenbosch. ZonMw, de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie, financiert deze aanvraag.

Gecombineerde leefstijlinterventie voor kinderen met overgewicht/obesitas

De toename van overgewicht doet zich voor bij jongens en meisjes, in alle leeftijdsgroepen van peuter tot puber. Ook in 's-Hertogenbosch. Het percentage jeugdigen (2-15 jaar) met overgewicht nam toe van 12% (in 2017, 2018 en 2019) tot 14% (in 2020). Tegelijkertijd zijn er landelijke ontwikkelingen om naast een gecombineerde leefstijlinterventie (GLI) voor volwassenen ook een GLI voor kinderen in de zorgverzekering op te nemen vanaf 1 januari 2023. De gemeente 's-Hertogenbosch is deze innovatieve beleidsregel samen met de gemeenten Amsterdam en Maastricht, en met de zorgverzekeraars aan het vormgeven. Hiervoor gaan we starten met LEFF (Life, Energy, Fun and Friends), een erkende GLI. Twee groepen gaan hiermee aan de slag. Door de ervaringen met LEFF en de verwijzing vanuit centrale zorgverleners kunnen we praktijkervaring omzetten naar het opstellen van de beleidsregel van de zorgverzekeraar. Dit loopt in 2021 en 2022.

Academie Gezond073

Vijftig enthousiaste inwoners en medewerkers van verschillende lokale organisaties zijn in september 2021 gestart met de nieuwe leergang Academie Gezond073. De deelnemers gaan tot en met februari 2022 aan de slag om ideeën uit te werken die op wijkniveau de positieve gezondheid van onze inwoners verbeteren. Er zijn zes projectgroepen gevormd die onder andere werken aan vraagstukken als educatie, technologie en zorg, leefstijl en bewustwording, GGZ preventief netwerk jeugd, jong volwassenen en mentaal welzijn, en wijken met minima gezinnen. Academie Gezond073 wordt aangeboden door de gemeente 's-Hertogenbosch, Jeroen Bosch Ziekenhuis, GGD, Reinier van Arkel, City Deal 's-Hertogenbosch en Avans Hogeschool.

Ypse

De doelstelling van Ypse is om mensen met allerlei psychische klachten te behandelen en te begeleiden. Daarnaast doen ze ook aan

vroegtijdige preventie van klachten. Van half mei tot half juli 2021 zijn er contacten gelegd met netwerkpartners, onderwijs en andere instellingen. Hiermee werden de extra activiteiten uit het steunpakket onder de aandacht gebracht. Ook was er preventieve hulp voor mensen met somberheidsgevoelens en stress. Daarnaast was er een lotgenotengroep voor inwoners die corona hebben gehad. In september en oktober 2021 vond de training Head Up! plaats voor jongeren van 14 tot 20 jaar. Hier deden tien leerlingen van het Jeroen Bosch College en tien leerlingen van het ds. Pierson College aan mee. Er worden nog webinars georganiseerd over depressies en psychische problemen. Het doel hiervan is om deskundigheid van professionals en vrijwilligers uit het werkveld te bevorderen.

City Deal Kennis Maken

Vanaf 2019 werken we samen met zeven onderwijsinstellingen (mbo/hbo) in de City Deal Kennis Maken. Deze is ondertekend door de gemeente, scholen, ministerie van OCW, ministerie van BZK en brancheorganisaties. Het doel is om studenten, docenten en onderzoekers te betrekken bij de maatschappelijke vraagstukken van de stad. Dit doen we door multidisciplinair (uit verschillende studierichtingen) en multilevel (op verschillende onderwijsniveaus) samen te werken. We werken binnen het thema positieve gezondheid met elkaar aan oplossingen voor gezondheidsvraagstukken waarbij inwoners centraal staan. Zestien studenten presenteerden hun ideeën aan wethouder Ufuk Kâhya en werken momenteel hun laagdrempelige initiatieven uit tot realisatie in de focusbuurten.

Wijkpreventieplannen

De wijkgezondheidswerkers van de GGD zijn in goede samenwerking met de opbouwwerkers van Farent gestart met het maken van wijkpreventieplannen. In deze plannen wordt beschreven welke acties en activiteiten op het gebied van gezondheid worden uitgevoerd in een wijk. Net voor de zomervakantie is in verschillende wijken de wijkfoto gepresenteerd

aan professionals en inwoners. Het doel hiervan was om gezamenlijk de focus te bepalen. De wijkfoto geeft een goed, cijfermatig beeld van de toestand in de wijk. Hierbij gaat het over fysieke en mentale gezondheid, welzijn, huisvesting, financiën en participatie. De wijkfoto is samengesteld uit data van de gemeente, GGD, MEE en Farent. Het is een goede basis om samen met partners en inwoners te werken aan een uitvoeringsplan waarin positieve gezondheid een belangrijk thema wordt.

Wijkfoto 's-Hertogenbosch

Life style challenge

Voor de lifestyle challenge van PowerUp073 daagde de GGD jongeren uit om persoonlijke doelen op te stellen op een leefstijlthema naar keuze. Veel jongeren wilden hun leefstijl verbeteren op de thema's voeding en slapen. Daarom heeft de GGD vlogs gemaakt over deze thema's. Betrokken jongerenwerkers vroegen elke week naar de vooruitgang op de persoonlijke doelen van de jongeren. De betrokken medewerkers van de GGD waren beschikbaar voor al hun vragen over leefstijl. Een mooie samenwerking tussen PowerUp073 en GGD.

Positieve gezondheid in de vierde klas van de middelbare school

De coronapandemie heeft de urgentie voor een goede psychosociale ontwikkeling extra benadrukt. Binnen GGD Hart voor Brabant is daarom besloten om naast het contactmoment in de tweede klas van het voortgezet onderwijs, een nieuw contactmoment in te richten voor 16-jarigen in de vierde klas. Jongeren vullen op school de tool 'Mijn positieve gezondheid' in. Deze is gericht op hun gezondheid. Hierna kunnen ze in gesprek met de jeugdverpleegkundige op hun school. Zo zorgt dit contactmoment ervoor dat jongeren problemen erkennen en hulp gezocht kan worden om aan deze problemen te werken.

Uit de pilot blijkt dat verreweg de meeste jongeren het prettig vinden om stil te staan bij hun leven en gezondheid. Unaniem vonden zij de tool een mooie manier om gezondheid te bespreken. Deze manier van werken is nieuw. Gezien de positieve reacties van de jongeren is de GGD op 1 september 2021 overgegaan tot implementatie van de tool in hele GGD-regio.

Video 'Mijn positieve gezondheid' op YouTube

Fijnmazig vaccineren blijft doorgaan

In het tweede kwartaalbericht van dit jaar schreven we over vaccineren in specifieke wijken en bij specifieke groepen. Aansluitend daarop zijn in de zomer plannen gemaakt voor het vaccineren van 18- tot 25-jarigen. Bij deze doelgroep ligt de vaccinatiegraad lager dan bij andere groepen. Met mbo- en hbo-instellingen uit de stad is door de GGD een locatie ingericht waar studenten zonder afspraak gevaccineerd kunnen worden. Ook andere inwoners van 's-Hertogenbosch kunnen hier gebruik van maken. Voorafgaand aan vaccinatiemomenten verzorgt de GGD ook informatiebijeenkomsten op locatie zodat de studenten een weloverwogen keuze kunnen maken, gebaseerd op objectieve informatie.

De Groene Plaatsmakers

Veel jongeren maken zich zorgen over de toekomst van de aarde, het klimaat, de natuur en hun gezondheid. Ze willen graag een rol spelen bij het zoeken naar oplossingen. Met het project De Groene Plaatsmakers geven gemeente 's-Hertogenbosch en GGD Hart voor Brabant hen die mogelijkheid. Op Duurzame Dinsdag 7 september 2021 gingen de jongeren met bestuurders en beleidsmakers in gesprek om hun ideeën toe te lichten.

In de aanpak van De Groene Plaatsmakers draait het om de kracht, kennis en kijk op de wereld van jongeren. Door hen nauw te betrekken bij nieuwe plannen voor de stad, krijgen de jongeren de kans hun eigen ideeën werkelijkheid te maken.

De jongeren worden zo zelf Groene Plaatsmakers.
De ideeën van jongeren worden samen met medewerkers verder uitgewerkt en daarna uitgevoerd.

Website De Groene Plaatsmakers

WETHOUDER UFUK KÂHYA IN GESPREK MET JONGEREN
VAN DE GROENE PLAATSMAKERS.

Opgroeien en talentontwikkeling

Programma Gelijke Kansen

's-Hertogenbosch staat bol van de talenten. Helaas krijgen niet alle kinderen dezelfde kansen op het ontdekken van hun talenten. Ieder kind verdient een omgeving waarin het zijn talent optimaal kan ontwikkelen. Daar waar zo'n omgeving niet vanzelfsprekend is, willen wij meer mogelijk maken. Op school, in de wijk en thuis. Als gemeente doen we dat niet alleen. In het Programma Gelijke Kansen werken we samen met onze partners

aan fundamentele veranderingen voor kinderen en hun omgeving. Dit doen we door belemmeringen weg te nemen en positieve ervaringen toe te voegen.

Meetup Gelijke Kansen

Donderdagavond 30 september 2021 vond de Meetup Gelijke Kansen plaats in de Gruyterfabriek. Ruim zestig aanwezigen gaven het startshot voor de Gelijke Kansen Community 's-Hertogenbosch. Op uitnodiging van wethouder Ufuk Kâhya waren bestuurders en uitvoerders uit onderwijs en opvang, cultuur en sport, zorg en welzijn, en jongerenwerk aanwezig. Zij bespraken hoe ze er samen voor kunnen zorgen dat alle kinderen in 's-Hertogenbosch van opstaan tot slapen gaan in een fijne, veilige omgeving zijn. Een omgeving waarin ze trots zijn op zichzelf en waarin ze hun talenten volop ontwikkelen.

Tijdens de avond ontstonden al eerste inspirerende plannen en ideeën. Ook werd de afspraak gemaakt om die plannen tijdens een werkbijeenkomst op 4 november 2021 verder uit te werken. Zo ontwikkelen de partijen samen een concrete actie-agenda, die uiterlijk in januari 2022 vastgesteld

kan worden. Het doel? Samen zorgen voor een fijne, veilige omgeving voor alle kinderen. Vanaf het moment dat ze opstaan tot dat ze weer slapen gaan.

Brug naar de brugklas

Brugklassers uit West zijn op 3 september 2021 klaargestoomd voor het voortgezet onderwijs tijdens een nieuwe editie 'Brug naar de brugklas'. Tips uitwisselen, leren boeken kaften en 'zen' worden in je hoofd als je nerveus bent. Het kwam allemaal aan bod op de laatste vrijdag voor de start van het nieuwe schooljaar. Het Brabants Dagblad was erbij en deed [verslag](#).

[Artikel Brabants Dagblad](#)

PeuterPlus groepen

Niet alle kinderen zijn gebaat bij een groep van zestien peuters. Kinderen die meer aandacht nodig hebben, ontwikkelen zich beter in kleinere groepen met meer individuele aandacht. Daarom zijn we dit schooljaar gestart met een vernieuwend concept: PeuterPlus groepen. Op vier kinderopvanglocaties van Kanteel Kinderopvang en kinderdagverblijf Het Sprookjesbos is er een PeuterPlus groep met acht peuters. Twee pedagogisch professionals begeleiden de groep. Vanaf de zijlijn kijken medewerkers met gespecialiseerde kennis en kunde

mee. Op het moment dat de pedagogisch professionals zien dat extra ondersteuning de ontwikkeling van het kind kan verbeteren, vliegen zij in. Met de PeuterPlus groepen willen we ervoor zorgen dat alle kinderen de juiste begeleiding krijgen op de kinderopvang. Door onze werkwijze aan te passen aan de ontwikkeling van kinderen, bieden wij alle kinderen dezelfde kansen om goed door te stromen naar het reguliere onderwijs.

Overgang PO/VO

PowerUp073 bezocht basisscholen in West en Zuid/Oost om te inventariseren naar welke middelbare scholen de leerlingen na deze zomervakantie zouden gaan. Een aantal gezinnen waarvan leerlingen mogelijk extra aandacht of ondersteuning nodig hebben, is op basis van die informatie thuis bezocht. Na die bezoeken is aan de gezinnen passende ondersteuning geboden. Zo kunnen de leerlingen een goede start maken in de brugklas.

Voor de zomervakantie heeft Hambaken Connect in Noord leerlingen uit groep 8 van twee basisscholen bezocht voor een presentatie over jongerenwerk. Ook zij keken naar welke middelbare scholen de leerlingen zouden gaan. Na de huisbezoeken heeft Hambaken Connect een aantal gezinnen aan buddy's gekoppeld. Het doel hiervan was om leerlingen, met betrokkenheid van hun ouders, gedurende de zomervakantie te begeleiden naar een zachte landing in het voortgezet onderwijs. De buddy's blijven ook na de start in de brugklas beschikbaar voor vragen van en lichte ondersteuning aan leerlingen en ouders.

Start renovatie Bossche Vakschool

Op 22 juli 2021 onthulde wethouder Ufuk Kâhya samen met twee leerlingen het bouwboard voor de renovatie van De Bossche Vakschool aan de Hervensebaan. De vernieuwde Bossche Vakschool heeft een totaal bruto vloeroppervlak van bijna 7.800 m2 en een gerenoveerd sportgebouw. Het biedt straks ruimte aan de leerlingen van het beroepsgerichte vmbo. Er is sprake van gefaseerde bouw waarbij het onderwijs aan de leerlingen doorgaat op de huidige locatie. De renovatie maakt deel uit van de projecten zoals die zijn vastgelegd in de doordecentralisatie-overeenkomst met Vereniging OMO. Naar verwachting wordt de vernieuwde Bossche Vakschool in de tweede helft van 2022 opgeleverd.

[De werkzaamheden zijn live te volgen.](#)

WETHOUDER UFUK KÂHYA ONTHULT SAMEN MET TWEE LEERLINGEN VAN DE BOSSCHE VAKSCHOOL HET BOUWBORD.

Webcam renovatie Bossche Vakschool

Jongerenwerkers op het vmbo

Het afgelopen jaar heeft het jongerenwerk als pilot gedraaid op de Bossche Vakschool (BVS). In deze periode waren drie jongerenwerkers dagelijks aanwezig op de BVS. Hier hadden ze direct contact met jongeren en met onderwijspersoneel. De eerste geluiden over deze pilot zijn zeer positief. Dit schooljaar wordt de pilot

uitgebreid met nog twee voortgezet onderwijs scholen; ook op De Rijzert en Yuverta vmbo zullen jongerenwerkers aanwezig zijn. Deze uitbreiding past bij ons doel om de samenwerking tussen jongerenwerk en het voortgezet onderwijs te versterken.

Hoogste punt nieuwbouw Rodenborch College

Samen met twee leerlingen plaatste wethouder Ufuk Kâhya op 14 september 2021 een geveldeel aan de nieuwbouw van het nieuwe Rodenborch College in de Groote Wielen. Dit gebeurde ter ere van het bereiken van het hoogste punt van de nieuwbouw. Het nieuwe gebouw krijgt een totaal bruto vloeroppervlak van 15.000 m2. Het vervangt de gebouwen van het Rodenborch College en het Jeroen Bosch College. Deze nieuwbouw maakt deel uit van de projecten zoals die zijn vastgelegd in de doordecentralisatie-overeenkomst met Vereniging OMO. Naar verwachting wordt de nieuwbouw van het Rodenborch College in 2022 opgeleverd en starten de leerlingen het schooljaar 2022/2023 in het nieuwe gebouw.

City Deal Kennis Maken en Omgeving station Oost

Bij de City Deal streven we naar meerjarige afspraken. Geen losse opdrachten, maar samenwerkingen die een plek krijgen in de curricula van de onderwijsinstellingen en in de programma's van de gemeente. Een mooi voorbeeld is Omgeving station Oost. Vorig studiejaar verdiepten twaalf derdejaars studenten van het Koning Willem I College en veertien tweedejaars studenten van Avans Hogeschool zich in de transformatie van dit gebied.

De studenten van Avans hebben de uitgangspunten van de gebiedsontwikkeling gepresenteerd aan de studenten van het KWIC. Dit leverde een levendige discussie op met aandacht voor de verschillende stakeholders: inwoners, bedrijven, projectontwikkelaars en anderen. Vervolgens werkten de mbo'ers verschillende visies op de

wijk uit. Hierin kijken ze naar mogelijkheden en onmogelijkheden. Ook in het nieuwe studiejaar zullen studenten van verschillende opleidingen en onderwijsinstellingen worden betrokken in een proces van co-creatie.

Minor Data Science in Agrifood bij City Deal Kennis Maken

Partners van de City Deal leren elkaar steeds beter kennen. Zo ging er vorig studiejaar een Engelstalige minor van start voor studenten van de HAS Hogeschool en Avans Hogeschool. De helft van de 37 studenten kwam van de HAS; de andere helft van Avans. Ook waren er drie internationale studenten van de Hochschule der Medien uit Stuttgart. Samen werkten ze twintig weken aan data science, gekoppeld aan toepassingen voor de agrifood-sector. Acht bedrijven fungeerden als projectopdrachtgevers.

De eerste periode was er veel theorie met gastlessen; in de tweede periode gingen groepen studenten aan de slag met de opdrachten. Opdrachtgevers, docenten en studenten waren enthousiast over de samenwerking. De expertise vanuit de ene opleiding bleek van meerwaarde voor de andere. Juist de groepssamenstelling met studenten en docenten van verschillende achtergronden, maakte deze minor interessant.

G1 IDEE

Een plek van, voor en door jongeren met autisme. In samenwerking met het jongerenwerk van Farent heeft MEE bijeenkomsten opgezet voor jongeren met autisme: G1 IDEE (geen idee). Hier hoeft niemand iets uit te leggen over zichzelf en kan in alle gelijkwaardigheid herkenning worden gevonden in elkaar. Het doel is om plezier te hebben en contact maken. Zo kunnen jongeren duurzame vriendschappen opbouwen met elkaar in een fijne en veilige omgeving en samen elkaar talenten ontwikkelen.

Glansrijke Dag

Twintig jongeren hebben misschien wel de dag van hun leven gehad tijdens de Glansrijke Dag. De Glansrijke Dag is een dag vol belevenis en zorgeloos genieten. Kiwanus 's-Hertogenbosch stelde middelen en hand- en spandiensten beschikbaar. Jongerenwerkers van PowerUp073 regelden met de jongeren en hun gezin de daadwerkelijke Glansrijke Dag. Een aantal van de Glansrijke Dagen dat heeft plaatsgevonden deze zomer:

- Een jongere werd tijdens een etentje met zijn opa verrast met een gesigioneerde basketbal door een basketbalspeler van Heroes Den Bosch.
- Een echte make-up artist gaf een make-up workshop in Amsterdam aan een jongere.
- Een jongere bezocht Toverland samen met haar beste vriendin.
- Een make-over en een bezoek aan een spa voor een nieuwe look.
- Zwemmen bij het vernieuwde Sportiom.

De jongeren die een Glansrijke Dag verdienden, zijn niet alleen geselecteerd op basis van een smalle beurs. Ze kwamen ook in aanmerking als ze tegenslagen hebben gekend. Ook werden jongeren op deze manier gewaardeerd voor hun vrijwillige inzet.

Kinderen en jongeren in de zomervakantie

Zomerclub Plus

Voor kinderen van 2,5 tot 13 jaar was er deze zomervakantie de Zomerclub Plus. Zo'n tweehonderd kinderen deden mee aan een leuk en leerzaam programma. De Zomerclub Plus werd georganiseerd door kinderopvang, onderwijs en lokale partners. Twee organisaties die hieraan bijdroegen, zijn Kanteel Kinderopvang en kinderdagverblijf Het Sprookjesbos. Kinderen die tijdens de zomerperiode extra ondersteuning nodig hadden, konden meedoen met activiteiten gericht op taal en rekenen. Ook workshops over theater, techniek, verhalen schrijven, dansen, muziek en cultuur stonden op het programma. Alle activiteiten hadden als doel om vertrouwen van kinderen te vergroten, achterstanden te verkleinen en ontwikkeling te blijven stimuleren. Juist in de zes weken waarin kinderen niet naar school of naar de peuteropvang gaan. Een steuntje in de rug, dat zorgde voor structuur en ritme in de zomervakantie.

"Voor kinderen die niet op vakantie kunnen, is er in de zomervakantie weinig te doen. Daar wilden we verandering brengen."

PUICHAN FELICIA WONG EN SAMANTHA NIPUIS,
TWEË MOEDERS UIT DE HAMBAKEN

NK hutten bouwen

Samen met vrijwilligers en buurtbewoners organiseerden de kinderwerkers van Farent in de zomervakantie allerlei activiteiten voor Bossche kinderen. In de wijken Hambaken, Orthen, Zuid, en Haren Donk en Reit werden de kinderen vermaakt met een zeskamp, knutselen, een circus, een springkussen, water-spelletjes, een graffiti-workshop, een bonte avond, goochelen, paintballen en bowlen. Ook was het NK hutten bouwen in de Haren Donk

en Reit. Aan deze activiteiten deden zo'n driehonderd kinderen mee.

Eerste kindervakantiedagen

In de Hambaken werden voor het eerst kindervakantiedagen georganiseerd voor kinderen van 4 tot en met 12 jaar. Het idee kwam van twee actieve moeders in de wijk: Puichan Felicia Wong en Samantha Nipius. Ze willen een nieuwe traditie starten voor gezinnen in de Hambaken. Ze vertellen: "We kennen veel gezinnen die om verschillende redenen niet op vakantie kunnen of een pretpark kunnen bezoeken. Voor die kinderen is er dan weinig te doen. Daar wilden we verandering in brengen." Het 3-daagse programma was een groot succes. Elke dag deden honderd kinderen mee. De werkgroep wil dit evenement in 2022 graag herhalen.

Zomerkamp

Op een vakantieboerderij in de bossen bij Helvoirt was er een stedelijk zomerkamp. Dit werd speciaal georganiseerd voor 43 kinderen uit kwetsbare gezinnen uit verschillende Bossche wijken.

FOTO: LIESBETH VAN DRUNEN

Activiteiten voor jongeren

PowerUp073 organiseerde zowel in de wijken als voor de hele stad activiteiten voor jongeren. Zo was er in West elke week een verrassings-uitje. In Rosmalen waren er wekelijkse creatieve en sportieve activiteiten. Jongeren in Noord en Zuid/Oost deden gingen op kamp, deden mee aan het Jachtseizoen, gingen suppen en bezochten Rotterdam. Alle jongeren in de stad

konden in de Groote Wielen naar het spel Crazy073. Ook was er in Jongerencentrum De Poort een FIFA toernooi waar 25 jongeren met elkaar de strijd aangingen. Tegelijkertijd werd er een barbecue voorbereid door jongeren en gaf wereldkampioen groundmoves Nasser el Jackson een clinic aan vijftig aanwezigen. Bij Stichting Zomerklas was er drie dagen lang een sportaanbod voor alle jongeren uit de stad. Deze stichting richt zich op jongeren die nog geen vijf jaar in Nederland wonen.

Powerbattle

Powerbattle is een terugkerende activiteit waarbij jongeren elkaar uitdagen voor een challenge. Door corona kon er ruim 1,5 jaar geen Powerbattle plaatsvinden, maar gelukkig konden we onlangs weer van start. Het was de eerste battle sinds het overlijden van sportwerker Artour Arayapetyan. Hij stond aan de wieg van dit project. Voor alle betrokkenen is Powerbattle meer dan een activiteit. De Powerbattle AMG 3.0 Race was daarom ook een eerbetoon aan Artour. We zijn trots op wat er is neergezet en we blijven de jongeren uitdagen zoals Artour dat deed. Het was een emotionele en mooie dag. DTV Nieuws was erbij en [deed verslag van de battle](#).

Artikel DTV Nieuws

SKEER The Movement

SKEER Design

Deze zomer hebben jongeren tijdens SKEER Design een ontwerp gemaakt. Dit deden ze onder begeleiding van kunstenaar Frank Willems en de maatschappelijke opvang. Het opvallende design wordt bedrukt op een speciaal collectors item shirt. Hiervan zijn er nog maar enkele verkrijgbaar via [One And One Makes Two](#). Leuk detail: voor ieder shirt dat wordt verkocht, gaat er een shirt naar een dakloze.

Ontwerpen SKEER Design

SKEER Video

Tijdens SKEER Video doet een groep jongeren mee aan een professionele training over het maken van films. De training wordt gegeven in een filmstudio in Vught. De jongeren krijgen informatie van ervaringsdeskundigen over de verschillende beroepen binnen de filmwereld en gaan ook zelf aan de slag met het maken van video's.

Street art in Jongerencentrum De Hambaken

JONGEREN GEVEN JONGERENCENTRUM DE HAMBAKEN MEER KLEUR.

Jongeren in de Hambaken deden de afgelopen maanden mee aan een gezamenlijk graffiti-project van Hambaken Connect en PowerUp073. Het doel van dit project was om Jongerencentrum De Hambaken in de Noorderpoort kleur te geven. Van de kale muren is niets meer over. Onder begeleiding van Jan-Henk van Ieperen, oprichter van Kings of Colors, hebben de jongeren gebrainstormd, ontworpen en graffiti gespoten. Samen toverden ze Jongerencentrum De Hambaken om tot een plek met mooie graffiti en quotes van rolmodellen en influencers die zij bewonderen. De jongeren waren intensief betrokken bij dit project en zijn trots op hun eigen creaties. Naast Kings of Colors werd dit project ook ondersteund door Royal Talent Foundation. Dankzij hen waren er materialen als verf, kwasten en graffiti-spuitsbussen.

Regionale Ontwikkelagenda Passend Onderwijs 2021-2025

Op 8 juli 2021 vond het bestuurlijk overleg passend Onderwijs tussen gemeenten en onderwijspartners in de Meierij plaats. Hier is de Ontwikkelagenda 'Inclusiever onderwijs binnen een inclusievere samenleving 2021-2025' vastgesteld.

De samenwerking tussen gemeenten en onderwijs binnen de Meierij staat beschreven in de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden PO en VO de Meierij 2018-2022 voor het PO en 2019-2023 voor het VO. Naar aanleiding van de evaluatie Wet passend onderwijs en het Verbeterplan passend onderwijs is in het bestuurlijk overleg van 12 november 2020 gezamenlijk besloten om de ambities voor meer inclusief onderwijs concreter in te vullen. Dat heeft geresulteerd in de Ontwikkelagenda 2021-2025. De Ontwikkelagenda is een uitwerking van het Regionaal Beleidsplan Jeugdhulp. Dit plan is door de raad vastgesteld op 12 december 2019. In de actielijn 'Integrale Ondersteuning' is opgenomen dat het grijze gebied tussen jeugdhulp en onderwijs zo klein mogelijk is en er altijd een passend aanbod voor de jeugdige wordt gevonden.

In de Ontwikkelagenda hebben we het volgende beschreven: 'Kijkend naar de toekomst en wat nodig is, wordt er verder gegaan op de ingezette koers van thuis nabij onderwijs, werken vanuit één gezin, één plan en sluiten we aan op landelijke ontwikkeling van passend naar meer inclusief onderwijs.' Het doel van deze Ontwikkelagenda is samenwerken om optimale ontwikkelkansen voor kinderen thuis nabij in de regio de Meierij te organiseren en te faciliteren. Met het vaststellen van de Ontwikkelagenda en het opstellen van een uitwerkingsagenda komen we tegemoet aan de behoefte vanuit het onderwijs en de gemeenten om daadwerkelijk in de verbinding onderwijs-jeugdhulp uitvoering te geven aan deze ambities. In de uitvoering sluiten we zoveel mogelijk aan op de lokale bestaande structuren en werkwijzen.

Woonplaatsbeginsel

Op 29 juni 2021 besloot het college het landelijke Convenant Implementatie wijziging Woonplaatsbeginsel te ondertekenen. Dit convenant is nodig door een wijziging in de Jeugdwet. Vanaf 2022 wordt op een andere manier vastgesteld welke gemeente verantwoordelijk is voor het organiseren van jeugdhulp. Dit convenant gaat over huidige cliënten van jeugdhulp waarbij de jeugdhulp doorloopt in 2022. Voor hen moet opnieuw worden vastgesteld welke gemeente vanaf 2022 hiervoor verantwoordelijk is. Met dit landelijke convenant leggen gemeenten vast hoe zij handelen bij onduidelijkheid over de nieuwe verantwoordelijke gemeente. Zo voorkomen we dat cliënten tussen wal en schip vallen.

Sofie Groeneveld (12) en Diza de Kaste (12): twee nieuwe Citytrainers Junior

Afgelopen jaar zaten Sofie en Diza in groep 8 van de L.W. Beekmanschool in 's-Hertogenbosch. De meiden volgden de cursus tot Citytrainer Junior op hun school. Samen kijken ze terug op de cursus.

Diza:

"Het leek mij erg leuk dat ik als Citytrainer aan het eind van het schooljaar zou kunnen helpen op de sportdag van de hele school."

Sofie:

"In het begin van de cursus vond ik het lastig dat we lang moesten luisteren voordat we gingen oefenen. Op het einde van de lessen gingen we gelukkig bewegen en een spelletje doen. Later snapte ik wel dat zo veel leren belangrijk was om Citytrainer te worden."

Diza:

"Ik wilde leren om meer geduld te hebben als iets even niet lukt. Eerst werd ik meteen boos. Als het de volgende keer dan nog niet lukte, gaf ik het op. Sinds de cursus zet ik door. Ik ben nog steeds ongeduldig, maar ik denk nu aan een oplossing en probeer minder boos te worden."

Sofie:

"De regels die we kregen om bij een les te gebruiken, vind ik heel fijn. Daarmee kun je dingen oplossen. Als iemand niet luistert of ruzie maakt, zet je eerst het spel stop. Daarna vraag je wat er aan de hand is. De kinderen waar

het om gaat, haal je bijvoorbeeld uit elkaar. Of stuur je even naar de kant zodat het spel niet verder wordt verstoord. Later praten we het dan uit. Tijdens het geven van een les ben je met veel tegelijk bezig en moet je goed opletten."

Diza:

"Een keer was ik slecht voorbereid. Dat was helemaal niet fijn, want dan kan er van alles misgaan. Ik heb geleerd dat je erg veel moet voorbereiden, goed moet samenwerken en erop moet letten voor welke leergroep je iets bedenkt."

Sofie:

"Ik heb geleerd dat ik niet per se streng of boos moet zijn, maar dat ik wel duidelijk moet zeggen dat ze moeten luisteren. Dat was nodig toen ik les gaf aan mijn leeftijdsgenoten tijdens de cursus. Ik vond het eerst stom voor een groep kinderen te staan en dan iets voor te doen. Maar toen ik het had gedaan, was het best wel leuk. Ik durf nu meer en heb meer zelfvertrouwen."

[Website Citytrainer 's-Hertogenbosch](#)

Participatie en dagingvulling

Buurtkamer Het Eekbrouwertje

In de Slagen is in het nieuwe appartementencomplex op de Eekbrouwersweg een buurtkamer gerealiseerd. Deze multifunctionele ruimte is er voor alle inwoners van de Slagen, de Rompert en omliggende buurten die elkaar willen ontmoeten en sociale activiteiten willen ondernemen. De kaartmiddagen en koffieochtenden werden na de opening meteen drukbezocht. Zowel inwoners uit het appartementencomplex als andere buurtbewoners bezochten de activiteiten. De buurtkamer wordt volledig gerund door vrijwilligers. Daarnaast zijn bewoners actief als beheerder, gastheer of gastvrouw. Op zondag 5 september 2021 heeft wethouder Ufuk Kâhya de buurtkamer officieel geopend. Opvallend was het enthousiasme van de bewoners om mee te doen en hier samen een leuke plek van te maken voor sociale verbinding.

Digitale bezoekersregeling voor mantelzorgers

In wijken met betaald parkeren kunnen bezoekers sinds juni 2021 tegen een aangepast tarief parkeren met de digitale bezoekersregeling. Dit kan niet onbeperkt; er is een maximum aan het aantal bezoekersuren. Daarom is er voor bewoners met mantelzorg een speciale parkeerregeling. Zij hebben recht op een dubbel aantal bezoekersuren. Of bewoners hiervoor in aanmerking komen, beoordeelt Mantelzorg Farent op basis van de mantelzorgverklaring. Met deze indicatie kan de afdeling Parkeren van Stadstoezicht (tijdelijk) maatwerk verzorgen.

In de eerste twee maanden van deze nieuwe parkeerregeling zijn er bijna tachtig vragen bij Mantelzorg Farent binnengekomen. Hierbij gaat het zowel om het opvragen van informatie, als om nieuwe aanmeldingen als mantelzorger. Tot eind augustus 2021 zijn er vijftien mantelzorgverklaringen afgegeven. Veel bewoners en mantelzorgers maken eerst de gele en blauwe kaartjes van de huidige regeling op.

Mantelzorgers met een andere culturele achtergrond

In de Beleidsvisie Maatschappelijke Ontwikkeling is aangegeven meer aandacht te willen schenken aan mantelzorgers met een andere culturele achtergrond. Hoe bereik je deze mantelzorgers? Welke behoefte hebben zij aan ondersteuning? Uit onderzoek blijkt dat er zeker rekening gehouden moet worden met cultuurspecifieke aspecten. Mantelzorgers uit deze doelgroep, professionals en vrijwilligers zijn hiermee aan de slag gegaan. Movisie zorgt voor inbreng met deskundigheid, onder andere op basis van onderzoek en praktijkervaringen van andere gemeenten. De groep is lerende wijs onderweg. Een eerste stap is het vergroten van het bereik onder deze groep en het creëren bewustwording bij professionals. De afgebeelde flyer kan daar een bijdrage aan leveren.

Zorg jij voor een ander?

Are you taking care of someone else?
Birinîn bakîminîmî üstlendiniz?
هل تعتني بشخص آخر?
Bo tambe ta Kuida un otro?
واش كا تعتاني ب شي واحد?
Vous occupez-vous de quelqu'un d'autre?

Mantelzorg Farent
is er voor je!

Mantelzorg en dementie

Net als het landelijk beeld, krijgt een steeds groeiend aantal inwoners van onze gemeente te maken met dementie. Het zorgen voor een naaste met dementie kan een behoorlijke impact hebben op je leven. Onze gemeente heeft zich aangesloten bij de gemeenschap van Dementievriendelijke Gemeenten (DVG). Onder andere met de inzet van Farent wordt ontmoeting, contact en informatie dicht bij huis mogelijk.

Naast individuele ondersteuning van zorgvrager en mantelzorger is bewustwording bij een breder publiek belangrijk. Met de theatervoorstelling 'Je kunt me gerust een geheim vertellen' brengt MATZER Theaterproducties een positief verhaal over dementie. In deze voorstelling gaat Madeleine Matzer op zoek naar antwoorden op de vele vragen die er zijn over omgaan met dementie. Op uitnodiging van Van Neynsel, VGZ, Farent en gemeente hebben mantelzorgers, raadsleden en professionals deze voorstelling bezocht. Na de voorstelling was er een nagesprek met de zaal en is het boekje 'Hoe om te gaan met dementie?' uitgereikt.

Je kunt me gerust een geheim vertellen

Thuis Actief Samen

In januari 2021 is gestart met de doorontwikkeling van het project Thuis Actief Samen (TAS) waarbij de rol van de vrijwilliger wordt vergroot. De vrijwilligers bezorgen een tasje met activiteiten voor dagbesteding. Ook proberen zij een intensiever contact op te bouwen en ouderen te stimuleren mee te doen aan activiteiten.

In het eerste halfjaar van 2021 zijn vierhonderd tasjes uitgereikt aan ouderen. Daarnaast is er een wervingsactie opgezet voor vrijwilligers om maatje te worden bij de ouderen. Er zijn in totaal zestien vrijwilligers geworven. Zij zijn in augustus geschoold door Farent. De scholing bestaat uit drie workshops: het stellen van open vragen, het signaleren van eenzaamheid en het

signaleren van dementie. Sinds 1 september kunnen ouderen een TAS en een maatje aanvragen. Zo kunnen ze gezellig samen thuis met de tas aan de slag.

Flexibel vrijwilligerswerk

Vrijwilligers zijn niet langer alleen maar geïnteresseerd in vrijwilligerswerk op een vast tijdstip in de week. Ze willen minder gebonden zijn en zich inzetten voor kortdurende activiteiten of klussen. Dit was te lezen in de Discussienotie 'Toekomstbesteding vrijwilligerswerk'. Dit is ook besproken in de commissie Sociaal en in de raadsvergadering van september. Het vraagt van de ontvangende organisaties dat zij vaardig worden in het omgaan met dit veranderende aanbod. Vrijwilligersnetwerk Galant heeft daarop ingespeeld door online en offline workshops aan te bieden over het organiseren van flexibel vrijwilligerswerk.

Jaar van de Vrijwilliger

2021 is het Jaar van de Vrijwilliger. Het hele jaar worden er onder het motto 'Mensen maken 's-Hertogenbosch' activiteiten georganiseerd om vrijwilligers extra in het zonnetje te zetten.

Portrettencampagne

In juni lanceerde Galant, het vrijwilligersnetwerk van 's-Hertogenbosch, de portrettencampagne 'Mensen maken 's-Hertogenbosch'. Het doel van de campagne was het bedanken van de vrijwilligers en inwoners laten zien hoe gevarieerd vrijwilligerswerk is. Hiervoor zijn vijftig vrijwilligers gefotografeerd en geïnterviewd over waarom ze hun werk doen, wat hen drijft, inspireert en blij maakt. Wat opvalt aan de verhalen is dat vrijwilligers zelf ook veel uit hun vrijwilligerswerk halen. Tussen 21 juni en 2 juli waren in de hele gemeente posters met de vrijwilligersportretten te zien. Daarnaast zijn [de portretten](#) online te vinden en verschenen ze op sociale media. Met hun deelname aan de campagne hopen de vrijwilligers anderen te inspireren om ook vrijwilligerswerk te gaan doen. Na de zomer is de collectie uitgebreid met nieuwe portretten, die worden gemaakt door een team van vrijwilligers van Galant.

Portrettencampagne
'Mensen maken 's-Hertogenbosch'

Online waarderingsaanbod

Door de coronamaatregelen was het een groot deel van het jaar niet mogelijk om vrijwilligers op een fysieke manier te bedanken. Daarom is vanaf 5 oktober 2021 het tweede deel van [online waardering](#) aangeboden. Een selectie uit het aanbod: een bijdrage van de afdeling Erfgoed met informatie over de dorpen, een film over de Bossche wielersport en een rondleiding van Lucas de Man door het Noordbrabants Museum.

Waarderingsaanbod voor vrijwilligers

Aanpak eenzaamheid

Week tegen Eenzaamheid

Van 30 september tot en met 7 oktober 2021 was het weer de Week tegen Eenzaamheid. De Bossche Coalitie Samen is Leuker bood [een gevarieerd programma](#) met activiteiten aan.

Activiteiten Week tegen Eenzaamheid

Start huisbezoeken 80+ jaar

Ondanks activiteiten om eenzaamheid aan te pakken, blijkt het lastig om mensen van 80 jaar en ouder te bereiken. Dit blijkt uit ervaringen en signalen van professionals en vrijwilligers. Ook de coronapandemie heeft hieraan bijgedragen. Daarnaast is de kans op gevoelens van eenzaamheid groot bij deze doelgroep. Bijvoorbeeld door het wegvallen van een partner, en lichamelijke en mentale achteruitgang.

Daarom start Farent met individuele aandacht en gaan zij in gesprek met mensen van 80 jaar en ouder. Met deze gesprekken hopen we nog beter aan te kunnen sluiten bij de vragen en behoeften van deze leeftijdsgroep. De huisbezoeken worden uitgevoerd door goed getrainde vrijwilligers van Farent. De huisbezoeken zijn 11 oktober 2021 gestart in de buurten Molenhoek en Rosmalen Centrum.

Informatiepunt voor senioren bij de Jumbo in Zuid

Farent heeft aan senioren in Zuid gevraagd waar zij behoefte aan hebben. Dit deden ze in het kader van de dementievriendelijke gemeenschap. In Zuid praten bewoners liever over een seniorvriendelijke gemeenschap dan over een dementievriendelijke gemeenschap. Bewoners zouden graag een plek in de wijk hebben waar zij informatie kunnen krijgen en elkaar kunnen helpen. De Jumbo aan de Pettelaarseweg is nauw betrokken bij deze ontwikkelingen. Een aantal werknemers van de Jumbo heeft een training gevolgd om dementie beter te herkennen en handvatten te krijgen hoe ze met klanten met (beginnende) dementie om moeten gaan. Wethouder Huib van Olden opende op dinsdag 5 oktober het informatiepunt bij deze Jumbo officieel. Inwoners van Zuid kunnen hier elke dinsdag van 10.00 tot 15.00 uur terecht voor informatie en advies.

Seniorenfestival Schutskamp

Met het project Lang Leve...! zijn mooie nieuwe verbindingen in West ontstaan tussen bewoners(initiatieven), werkers van 'S-PORT, Huis73 en Farent. Deze nieuwe samenwerking gaf nieuwe energie en smaakte naar meer. Mede op basis daarvan is, van 20 september tot 10 oktober 2021, een festival georganiseerd door en voor senioren in de Schutskamp. Juist daar, omdat het percentage ouderen hoger ligt dan het stedelijk gemiddelde. Juist ook in deze periode, omdat onder andere de Nationale Sportweek, de Week tegen Eenzaamheid en Wereld Alzheimer ook in die tijd plaatsvonden.

Programma seniorenfestival

Sporthuiskamer bij HC 's-Hertogenbosch gestart

De huiskamer voor ouderen is een beproefd concept van Farent en draait al vele jaren in verschillende Bossche wijken. Het belang van deze laagdrempelige inloop werd tijdens de coronacrisis nogmaals onderstreept. HC 's-Hertogenbosch is, in samenwerking met Farent en 'S-PORT, een actieve huiskamer met beweegactiviteiten voor ouderen gestart. De eerste vond plaats op 20 september 2021 vanuit het clubhuis van de hockeyclub aan de Oosterplas. Deze wekelijkse huiskamer staat geheel in het teken van bewegen en sociaal contact. Het doel is om zowel de fysieke als mentale gezondheid van ouderen te bevorderen. De samenwerking met HC 's-Hertogenbosch maakt het mogelijk om sport en bewegen nog beter en breder aan te kunnen bieden door de vele mogelijkheden die de club biedt in een sportieve en veilige omgeving. Naast walking hockey worden allerlei andere vormen van bewegen aangeboden. De huiskamer wordt gerund door vrijwilligers en studenten van de Fontys, onder begeleiding van Farent en 'S-PORT. De huiskamer is elke maandag open van 10.00 tot 14.00 uur.

Wonen en zorg

Stand van zaken realisatie Voorziening voor Langdurig Verblijf (VLV)

Voor de doelgroep beschermd wonen en maatschappelijke opvang is in de regio de noodzaak aangegeven om te komen tot een Voorziening voor Langdurig Verblijf. De voorziening komt op de Nieuwe Dijk 3. In januari 2021 is een omgevingsvergunning voor het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan verleend aan de Stichting Maartensdonk.

De vergunning is echter nog niet onherroepelijk omdat een aantal omwonenden bezwaar heeft ingediend. De onafhankelijke bezwaarcommissie heeft deze bezwaren beoordeeld en half juni 2021 het college geadviseerd om de bezwaren niet-ontvankelijk te verklaren. De reden hiervoor is dat de bezwaarmakers niet-belanghebbend zijn. Het college heeft dit advies overgenomen.

Begin augustus hebben dezelfde omwonenden beroep aangetekend bij de rechtbank tegen dit besluit. We zijn nu in afwachting van de behandeling van deze zaken door de rechtbank wat nog enige tijd kan duren. Na de uitspraak door de rechtbank staat de mogelijkheid open om hiertegen in hoger beroep te gaan.

Straataanpak minder energieverbruik in De Buitenpepers

Bewonersgroep Energietransitie De Buitenpepers is samen met Energie-nul73advies en Farent begonnen met hun 'straataanpak'. Hierbij gaan ze met bewoners in gesprek over minder energieverbruik en woningisolatie. Opbouwwerker Gabor Martens van Farent steunt de bewonersgroep bij hun aanpak. Ze zijn gestart in twee huizenblokken met particuliere huiseigenaren aan de Vierde Buitenpepers en de Buitenpepersdreef.

Armoede en schulden

Anticiperen op wet kwijtschelding schulden gedupeerden kinderopvang-toeslagaffaire

Ongeveer tweehonderd Bossche ouders hebben zich op dit moment gemeld bij de Belastingdienst als gedupeerde van de kinderopvangtoeslagaffaire. Als de Belastingdienst beoordeelt dat ouders inderdaad gedupeerd zijn door de affaire, ontvangen zij € 30.000,- ter compensatie.

Eerder dit jaar beloofde het kabinet om schulden van gedupeerde ouders zoveel mogelijk kwijt te schelden. Zij kunnen zo een nieuwe start maken. Ook kunnen ze dan zelf zoveel mogelijk van de € 30.000,- uit de Catshuisregeling houden. Om de schulden bij de overheid op te lossen, is op Prinsjesdag de Verzamelwet gepresenteerd. Deze gaat in op 1 januari 2022. Gezien het spoedeisend belang, is het niet wenselijk om zolang te wachten. Daarom heeft ons college op 20 juli 2021 een besluit genomen. Vooruitlopend op de wet starten we met het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen en vorderingen die binnen het sociaal domein opgelegd worden. Het is de bedoeling dat gedupeerden in het najaar één besluit krijgen waarin de kwijtgescholden vorderingen staan.

Beroepszaak 'bewindvoering als economische activiteit in het algemeen belang'

De gemeenteraad heeft op 16 september 2020 op grond van artikel 25h lid 6 van de Mededingingswet besloten beschermingsbewind aan te merken als economische activiteit in het algemeen belang. Een aantal bewindvoerders heeft een beroepschrift ingediend tegen dit algemeen belang besluit. Rechtbank Rotterdam heeft het beroep op 14 oktober 2021 gegrond verklaard. De vernietiging van het algemeen belang besluit heeft terugwerkende kracht. Dit betekent dat onze besluiten om bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten af te wijzen onrechtmatig zijn. De gemeentelijke bewindvoerders kunnen wel gewoon doorgaan met de dienstverlening aan hun klanten. Het college beraadt zich momenteel op

vervolgstappen en wint daartoe ook juridisch advies in.

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten uitgebreid

De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) stopte op 1 oktober 2021. Deze regeling was voor huishoudens die een terugval hadden in inkomen door de coronamaatregelen en daarvoor hun woonlasten niet meer konden betalen. Zij konden tot 1 oktober 2021 een beroep doen op deze regeling. Naar aanleiding van de aangenomen motie in de raad van 16 juni 2021 besloot het college op 13 juli 2021 de TONK-regeling uit te breiden. De regeling gold nu niet meer alleen voor woonlasten. Ook overige vaste lasten, zoals energie, zorgverzekering en lopende abonnementen voor telefoon en internet, vielen in de regeling. Er zijn in totaal 184 aanvragen ontvangen.

Loket Belastingdienst geopend bij Weener XL

De lokale samenwerking met de Belastingdienst is op 30 september 2021 feestelijk gestart, met dank aan de goede relatie tussen EHBG en de Belastingdienst. Wethouder Huib van Olden tekende daarbij het convenant. De Belastingdienst heeft onze gemeente uitgekozen voor de vestiging van haar tweede steunpunt in het land. Het loket is twee dagen per week geopend. Twee medewerkers van de Belastingdienst zijn er dan om Bossche burgers te helpen met vragen over inkomstenbelasting, toeslagen, lopende vorderingen en incasso-problematiek. De medewerkers van de Belastingdienst werken nauw samen met de Sociaal Raadslieden van EHBG. Zij zijn een officieel Toeslagen Servicepunt van de Belastingdienst. Ook werken ze samen met andere in- en externe ketenpartners op het gebied van inkomen, werk, schulden en welzijn.

Werk en inkomen

Weener XL op weg naar duurzame mobiliteit

In 2019 deed een adviesbureau onderzoek naar duurzame mobiliteit bij Weener XL. Hier kwam het stappenplan 'Verminderen – Verduurzamen – Verbeteren' uit voort.

Verminderen:

- We maken minder kilometers door efficiënter te werken.
- In drie jaar tijd stoten we zes voertuigen af zonder deze te vervangen.

Verduurzamen:

- Sinds twee maanden maken we gebruik van een opgeknapte tweedehands bakfiets van Energieneutraal Den Bosch.
- We rijden onze kilometers zoveel mogelijk duurzaam of elektrisch.
- We hopen begin 2022 met de eerste elektrische bussen te rijden. Er komen in totaal zeven elektrische voertuigen bij.
- De fossiele voertuigen die we afstoten gaan naar de tweedehands markt. Daar vervangen ze sterk verouderde verbrandingsmotoren.

Verbeteren:

- We willen een andere brandstof gebruiken, zoals blauwe diesel (gemaakt van resten uit de voedselketen). Niet alle voertuigen zijn hier nu voor geschikt. Dat verandert zeker in de toekomst.
- We trainen onze chauffeurs om zuiniger te rijden.

“Met de VR-module kunnen we nog meer inwoners helpen die moeite hebben met lezen en schrijven.”

SJOERD VAN HET ERVE, DIRECTEUR WEENER XL

Virtual reality helpt bij aanpak laaggeletterdheid

De Week van Lezen en Schrijven werd op 6 september 2021 geopend in het oude VVV-kantoor op de Markt. Tijdens de opening liet de gemeente 's-Hertogenbosch de mogelijkheden voor professionals op het gebied van virtual reality (VR) en laaggeletterdheid zien. De aanpak van laaggeletterdheid van de gemeente 's-Hertogenbosch behoort tot de top van Nederland. Maar we blijven ons inzetten om nog meer mensen te bereiken. Bijvoorbeeld door innovatieve ontwikkelingen als deze VR-module. De module leert professionals laaggeletterdheid bij inwoners herkennen. Ook leert het ze dit onderwerp bespreekbaar maken. Sjoerd van het Erve, directeur van Weener XL, vertelt: “Professionals kunnen door deze module met VR-bril nog meer inwoners helpen die moeite hebben met lezen en schrijven.”

Gunning trajecten inburgering

In 2022 gaat de nieuwe inburgeringswet in. Gemeenten worden hierbij onder andere verantwoordelijk voor het organiseren van een inburgeringsaanbod voor asielstatushouders. Dit aanbod bestaat uit drie routes: B1-, Z- en Onderwijsroute. De Onderwijsroute is een prachtige oplossing voor jonge, hoogopgeleide inburgeraars om in te stromen in een vervolg-

opleiding. Zij kunnen zo snel en duurzaam op de goede plek in onze samenleving belanden. Helaas dreigt de inkoop van deze route te mislukken op landelijk niveau. De inkoop lukt niet binnen het budget dat het Rijk hiervoor beschikbaar stelt.

In 's-Hertogenbosch zijn we voortvarend aan de slag gegaan. Vanaf 2020 waren er verschillende oriënterende gesprekken taalaanbieders en partners van het Bossche Taalnetwerk. Dit leidde tot een duidelijke aanbesteding. In augustus hebben we de inburgeringstrajecten voorlopig aan het Koning Willem I College gegund. Ook is kort geleden de definitieve gunning gestuurd.

Bestuurlijke berichten en publicaties

College- en raadsinformatiebrieven

5 juli 2021

[Plan van aanpak jeugdbescherming i.v.m. instroomstop](#)

13 juli 2021

[Sportparticipatieonderzoeken](#)

20 juli 2021

[Vereenvoudiging van de zorg](#)

20 juli 2021

['s-Hertogenbosch, Sportief Samen Verder, een update](#)

20 juli 2021

[Stand van zaken aanpak eenzaamheid 2021 en 2022](#)

Selectie uit raadsinformatiebulletins

Week 27-2021

[Raadsinformatiebulletin week 27-2021](#)

- Bericht 2: Ontwikkelingen jongerenwerk Noord
- Bericht 3: Kamerbrief ministerie Justitie en Veiligheid in relatie tot collegebrief 'plan van aanpak jeugdbescherming' d.d. 5 juli

Week 28-2021

[Raadsinformatiebulletin week 28-2021](#)

- Bericht 2: Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2021-2022
- Bericht 4: Monitor Sociaal Domein

Week 29-2021

[Raadsinformatiebulletin week 29-2021](#)

- Bericht 1: Kwijtschelden publieke schulden gedupeerden kinderopvangtoeslagaffaire
- Bericht 3: Cliëntervaringsonderzoek Wmo Hulp bij het huishouden 2021
- Bericht 5: Wijkgerichte vaccinatieaanpak in Noord en Muntel/Vliert
- Bericht 6: Kamerbrief verkenning kosten en baten no-riskpolis langdurig bijstands-gerechtigden

Week 36-2021

[Raadsinformatiebulletin week 36-2021](#)

- Bericht 1: Landelijke evaluatie Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek – selectieve woningtoewijzing

Week 39-2021

[Raadsinformatiebulletin week 39-2021](#)

- Bericht 1: Ondertekening contract nieuwbouw Weener XL

Rapporten

13 juli 2021

[Monitor sociaal domein 2021](#)

Colofon

Redactie

Sector Maatschappelijke Ondersteuning

Reacties kunt u mail naar:

kwartaalberichtsociaaldomein@s-hertogenbosch.nl

E-mail: Kwartaalbericht sociaal domein